

Pečić, minister javnih del; Fran Kulovec, minister poljoprivrede; Ivan Vesenjaki, minister agrarne reforme; dr. Mehmed Spaho, minister financ; Šefkija Behmen, minister za socialno politiko in zastopnik ministra za narodno zdravje; Halibeg Hrasnica, minister pravde; Nastas Petrović, minister notranjih zadev; general Stevan Hadžić, minister vojne in mornarice.

— **Preklje.** Do preklica se prijave za vstop v Slomškovo zvezo ne sprejemajo. (Oficialno poročilo »Slovenca« z dne 30. junija 1924, številka 172.)

— **Sumničanje, podtikanje, obrekovanje in zavijanje resnice,** tako je dobro karakteriziral dopisnik »učiteljskih krogov samega sebe v »Narodnem dnevniku«, ko je s pavšalnimi navedbami v 163. številki »Narodnega dnevnika« kradel ugled pred javnostjo novoimenovanim okrajnim šolskim nadzornikom. Poturice so vedno hujše od Turka, tako tudi peščica dobroznanih malkontentov, ki hoče komandirati večino in jemati zaupanje vodstvu organizacije ter organizaciji sami.

— **»Sodobne razmere v osnovnem šolstvu.«** (Dopis.) V številki 163. »Narodnega dnevnika« hoče neki tovariš nekaj tolmačiti o zgoraj omenjenem naslovu. Ne ve se, ali je ta tovariš deželan, ali služi v mestu. Kakor je razvidno iz vsebine tega članka, je nastavljen v mestu, najbrže v Ljubljani, kjer drvi za postranski zaslužkom, ki nosi pečat krutega in brezobzirnega postopanja, kar povzroča maščevanje in brezobzirnost. Koliko hlapčevstva je v tem članku, Uboji hlapci Jernej! Cankar se mora v grobu od smeha po kolenih tolči. Mi podeželski učitelji ne čutimo tega. Najmanj nas pa je strah nadzornikov, kojih se člankar tako boji, ali pa kakor izgleda, bi bil sam rad nadzornik. Zapomni si, dragi tovariš, prislovico: Jaz gospod, ti gospod, kdo bo pa krave pasel. — Službujem že 19 let v hrilih in nikdar se nisem nadzornikov bal. Hodim po lastni šolski poti, ki sem si jo očrtaval polagoma in nikdar nisem nikamor zabredel, videč vedno pred seboj le to, kar je narodu v prid. Noben šolski zakon, še tako modern, ne predvideva zabredanja, pa noben šolski zakon ne bo in ne more učinkovati za vse šole enako. Vsaka šola je individualna, kakor je vsak učenec individualen v razredu. Edino-le, če se upošteva individualnost otrok, se iz teh shvati višek razreda, šole, iz shvatanja teh je napredek šolstva, okraja, naroda. Glavno je, da je učitelj torišče dotične šole in je on na višku pedagoškega-didaktičnega znanja. Kaj mi mar Pribičević ali Korošec, kaj mi mar nadzornik, če imam zavest, da sem napram šoli vse storil, kar je v tem oziru narodova nujsnost. Mar pač mora biti Pribičević ali Korošec, mar mora biti vsakemu ministru najsi bo ta ali oni, mar mora biti vsakemu nadzorniku tega ali onega imena, če šolstvo ne gre, in odgovorni činitelji takih šol se boje Pribičević in Korošec in nadzornikov. Po mojem skromnem mnenju bi morali biti nastavljeni samo nadzorniki brez značaja, brez pedagoškega znanja, najslabše kvalitete, da bi se pri nadziranju šol naučili od sotrpinov, kaj je značaj, kaj je pedagoško znanje, zakaj je kvalifikacija. Do zdaj jih po prevratu še niso imenovali. Mogoče se to spreobrne kmalu po želji pisca v »Narodnem dnevniku« številki 163. Mogoče najdemo tudi njega med tistimi nadzorniki. — **Planinski.**

— **Brezplačna vožnja za dijake.** Iz Beograda nam poročajo, da je železniško ministrstvo dovolilo brezplačne vozne karte vsem dijakom, ki ne stanujejo v kraju, kjer posejajo šole. Železničarjem, zlasti pa uradnikom, ki stanujejo na deželi, a morajo svojo deco pošiljati v šole v mesto, bo s tem izdatno pomagano.

— **Ponovno razvrščanje državnih uradnikov.** V ministrstvu pravde se je vršila konferenca delegatov vseh ministrstev, na kateri se je razpravljalo o projektu, da se ustvari sistem enotne klasifikacije uradnikov pri vseh državnih institucijah naše kraljevine. Projekt je simpatičen zlasti zatagadelj, ker se je pri sedanji klasifikaciji pripetilo mnogo nepravilnosti.

— **Predavanje o šolski administraciji na učiteljskih.** Glasom odredbe ministrstva prosvete se bodo od početka prihodnjega šolskega leta na vseh učiteljskih v naši državi vršila predavanja o šolski administraciji.

— **ODGOVORITE NA SLEDEČA VPRAŠANJA:**

1. Vstop v učiteljsko službo: Prošnja? Priloge? Naslov?
2. Nastop službe:

Kdor je sprejet?, premeščen?, če ne nastopi?

3. **Prejemki:** Začasni učit., po 30 letih?, neoženjenih?, vdovcih?, ločenih?, poročenih?, z naturalnim stanovanjem?, doklada za otroke?, strok. učit., pomožnih učit., od kdaj teko? in do kdaj teko?

4. **Službena doba:** Traja?, se šteje?, pri začasni učit.?

5. **Napredovanje:** Pri osnovni plači?, položajni?, stanarini?, kdaj ne napredujete?

6. **Povišice:** Dospelost?, prošnja?, priloge?, kdaj se izplačujejo?, od kdaj teko?

7. **Draginjske doklade:** Osebnost?, rodbinske?, za poročene učitelje?, za otroške vrtarice?, za učiteljice ženskih ročnih del?, doklada za ženo?, za otroke?, pri dopustu?, ob disciplinarni kazni?, za upokojece?

Vse odgovore na ta vprašanja, ki jih vedno rabite, dobite v »Ročnem katalogu«, ki je izšel v »Učiteljski tiskarni« in stane vezan s katalogom za 100 učencev 14 Din. Naročite si ga takoj, ker bode brez njega težko izhajali.

— **Industrijsko - obrtna razstava v Mariboru** se otvori dne 10. avgusta in dne 28. avgusta 1924 se zaključí. Razstava obsega poleg glavne razstave industrijskih in obrtnih izdelkov še sledeče samostojne oddelke: 1. Razstava vajeniških izdelkov. 2. Razstava umetnin. 3. Gradbena razstava. 4. Vrtarska razstava. 5. Vinska razstava. 6. Zajčjerejska razstava. 7. Čebelarstva razstava. Pri razstavi vajeniških izdelkov morejo le oni vajenci sodelovati, ki se uče kakega obrta pri legalnem obrtniku v naši državi. Razstave se morejo udeležiti vsi obrtniki in industrijci čilih bivališče leži v naši državi, ter zastopniki inozemskih tvrdk s takimi predmeti, ki se v naši državi ne izdelujejo, ali pa s predmeti, ki se sicer v naši državi izdelujejo, niso pa na razstavi zastopani. Opozarjamo na to prireditve in pripravimo posest, Uprava industrijsko - obrtne razstave je v Mariboru, Grajski trg številka 1.

— **Izpitni učiteljev iz nacionalne skupine predmetov.** Ministrstvo prosvete je odredilo, da se početkom oktobra vrše izpiti za one učitelje, ki doslej izpiti niso napravili ali pa so padli pri izpitu iz nacionalne skupine predmetov.

— **Na državni vinarski in sadjarski šoli v Mariboru** prične novo šolsko leto dne 15. septembra 1924 (ponedeljek). Šola je dvoletna. Ž njo je v zvezi internat za gojence. Sprejme se tudi nekaj eksternistov (izven zavoda stanujočih učencev). Oskrbnina za redne (privatne) učence v zavodu znaša do preklica mesečno samo 75 Din, kakor sedaj na srbskih kmetijskih šolah, dokler ministrstvo za kmetijstvo ne ukrene drugače; sinovi ubožnih kmetovalcev so pa tudi te oskrbnine oproščeni v celoti ali do polovice ter se imenujejo potem državni učenci (stipendisti). Prošnje za sprejem je pošiljati direktorji drž. vinarske in sadjarske šole v Mariboru do 20. avgusta 1924. Kako se prošnja napravi, odnosno opremi in vsi drugi splošni ter podrobni pogoji za sprejem učencev so točno razvidni iz tiskanega prospekta (uredbe s programom), koja tiskovina se pošlje vsakemu zanimancu proti plačilu 5 Din v gotovini; nje takojšnja nabava se nujno priporoča. Drugi listi se naprošajo za ponatis tega razpisa. — Direktor Andrej Ž m a v c.

— **Taksa za odlikovanja.** Pisarna kraljevih redov je obvestila vsa ministrstva, da odlikovanim državnim uradnikom ni treba plačati takse za odlikovanja naenkrat, marveč v več obrokih.

— **Vprašanje obrtnih in strokovnih šol.** V trgovinskem ministrstvu je bila konferenca, na kateri se je razpravljalo o unifikaciji programa obrtnih in strokovnih šol. Sklenjeno je bilo, da se zadeva predloži v rešitev ministrskemu svetu, ki naj bi odločil, da se podrede vse moške in ženske obrtne ter strokovne šole upravi trgovinskega ministrstva.

— **Gorenjska sokolska župa priredi v prvi polovici oktobra 2 tedenski prednjaški tečaj za učitelje.** Vsi gg. učitelji in ge. učiteljice, ki se ga nameravajo udeležiti, naj pošljejo čimprej starešinstvu Gorenjske sokolske župe priglasje, v katerem naj navedejo: ime, rojstno leto, event. članstvo kakega sokolskega društva in morebitno dosedanje udeleževanje v telovadbi oziroma Sokolstvu. Udeležnikom se bo za dobo tečaja oskrbel dopust.

— **Nadučiteljeva vdova** ima na prodaj »Učiteljski Tovariš« letnika 1861 in 1862 in pa vse letnike od l. 1870.

do 1889. Naslov pove uredništvo našega lista.

— **DAJTE ODGOVOR NA SLEDEČA VPRAŠANJA:**

1. **Vojaška služba učiteljstva:**

Kdo mora služiti?, do kdaj?, če ste državni uradnik?, kako dolgo v kadru?, kdo je oproščen?, vojaška taksa?, poziv na manevre?, za rezervne častnike?, prednost za učiteljsko službo?, vštete vojaške službe v napredovanje?, za dobrotvoljce?

2. **Upokojitve:** Za one z 32 leti?, za one z manj leti?, za one, ki v službi postanejo nesposobni?, kdo in kdaj se sme upokojiti?, poziv upokojecev v aktivno službo?, doklada za otroke?, količina pokojnine?, od kdaj teče pokojnina?, kdo odloča?, kako sestaviti in opremiti prošnjo?, če oboli kdo preden ima pravico do pokojnine?

3. **Reaktiviranje upokojecev?**

4. **Užitki po umrlih učiteljih:** Kolika je pogrebna in posmrtnina?, rodbinska pokojnina?, za otroke?, kdo izgubi pokojnino?, prošnja za nakazilo iste?, priloge?, naslov?, akontacija?

5. **Selitveni stroški:** Kako sestaviti račun?, priloge?, kam predložiti?, akontacija?

6. **Davki:** Koliko plačate osebne dohodnine?, koliko invalidskega davka?

7. **Kolekovina:** Kdo je oproščen iste?, za vse vrste spričeval?, prošnja?, priloge?, pri pritožbah?, za prosvetne prireditve?, za bolezenski dopust?

Vse odgovore dobite v »Ročnem katalogu«, ki je izšel v »Učiteljski tiskarni« in stane 14 Din. Kupite si ga takoj, ker ga bode čisto potrebovali.

— **Maturanti mariborskega učiteljskega iz leta 1884,** se zberemo v nedeljo, dne 3. avgusta t. l. v Rogaški Slatini, da proslavimo na primeren način štiridesetletnico svojega naporenega šoli in narodu posvečenega dela. Ker imajo jutranji vlakji od vseh strani do postaje Grobelno prav ugodno zvezo, prosim tovariše sošolce, da se udeležijo polnoštevilno sestanka v družbi žen oziroma drugih svojcev, da si stisnemo roke — mogoče zadnjikrat v življenju — v prijateljski pozdrav in oživimo spomine na dneve, ki so bili. Na veselo snidenje! — Antoni G n u s.

— **Torej — vsi!** Glasom odloka viš. šolskega sveta z dne 17. novembra 1922, številka 6753 (Predmet: Navodila k enotnemu uradovanju matičnih listov) mora imeti vsak razrednik razum matičnih listov in razrednice tudi še ročni katalog. Vsled tega naj bi ga naročilo vsako šolsko vodstvo toliko komadov, kolikor razredov ima šola. Ker je ročni katalog vrhu uradnega predpisa tudi za redovanje učencev potreben, je pohiteti z naročilom, ker zaloga ročnih katalogov ni posebno velika.

— **Maturanti(nje) iz leta 1904.** Sporazumno z ljubljanskimi tovariši smo sklenili obhajati 20-letnico mature dne 16. avgusta v Ljubljani. Snidemo se opoldne v restavraciji »Zvezda« (na verandi) pri skupnem obedu. Popoldne si ogledamo veleselj. Nadaljni načrt napravimo na dan sestanka. Vse tovariše izven Ljubljane sem o tem sklepu pisмено obvestil, z onimi iz Ljubljane se o vsem ustno dogovorimo. **Tovarišice iz leta 1904,** se vljudno vabijo, da prijavijo svojo udeležbo na moj naslov vsaj do 10. avgusta. Vedeti moram točno število udeležencev radi skupnega obeda. Termin prijave velja seveda tudi za tovariše. Na veselo svidenje — **B. Fegic,** Učiteljska tiskarna.

— **Tovariši iz leta 1899!** Dne 2. avgusta t. l. od 9.—10. ure dopoldne sestane v hotelu »Tivoli« na vrtu. Na svidenje! **I. Mikuz.**

— **Odbor »Učiteljskega društva za mesto Ptuj in ptujski šolski okraj** naznana onim tovarišicam in tovarišem, ki se nameravajo udeležiti državne skupščine UJU, da dobe pri svojih vodstvih člansko karto.

— **Delo učiteljstva za Jugoslovansko Matico.** Pirhi v korist Jugoslovanske Matice, ki jih poklanja Jugoslov. Matica naša šolska mladina, so dosegli 53.000 dinarjev čistega dohodka. Pri tomboli pa so šole prodale nad 20.000 tablic. Za vse to delo, ki ga je izvršila šola, je izrekel zbor svojo posebno zahvalo našemu zavednemu učiteljstvu.

Vestnik upokoj. učiteljstva.

— **Društvo upokojenega učiteljstva Slovenije** je sklicalo svoj redni občni zbor na dan 5. avgusta ob 3. popoldne v I. mestno šolo na Ledini v Ljubljani. Vsi društveni člani se vabijo, da se udeležijo zborovanja.

— **up Upokojenci iz leta 1919.** ki imajo biti prevedeni na dinarske plače, se obračajo na nas, kaj je z njihovo zadevo. Kakor smo se informirali, prihajajo prošnje teh upokojecev že sedaj rešene nazaj iz Beograda, da se jim imajo dinarske plače izplačati od 1. decembra 1919. Sedaj bo zadeva delegacije financ, da to izvede, ko ji bodo predane rešene prošnje.

Učiteljski pravnik.

— **§ Priznanje obrtno - nadaljevalne šole za drž. službo zvanika.** Važen odlok za železničarje in profesioniste v državni službi, Prevedba državnih uslužbencev na novi zakon je v mnogo slučajih zadela na velike težkoče zaradi raznovrstnosti šolske predizobrazbe. Po zakonu se za uvrstitve v poduradniški (zvanikaški) čin zahtevata najmanj dva razreda srednje ali njej sorodne šole (čl. 10. zakona). Uredba o razvrstavanju uslužbencev našteva v čl. 11., točka 3. različne šole, ki ustrezajo zahtevam zakona za uvrstitve v poduradniški čin; našteva n. pr. tudi strokovno šolo obrtnega risanja. Na posredovanje narodnega poslanca prof. Jožefa Reiserja je ministrstvo prosvete v Beogradu ugodno rešilo prošnjo oblastne uprave strokovnega združenja železniških strojevodij v Ljubljani in izdalo uverjenje, da šolska izobrazba obrtno - nadaljevalnih šol v Sloveniji ustreza izobrazbi predvideni v čl. 11., točka 3. (strokovna šola obrtnega risanja). Uredbe o razvrstavanju državnih uslužbencev in tako dalje. To uverjenje je dostavljeno oblastni upravi strokovnega združenja železniških strojevodij v Ljubljani pod O. N. (Osnovna Nastava) br. 33.590 od 15. t. m. in je seveda važnega pomena tudi za profesioniste sploh v državni službi. Strokovna društva, ki potrebujejo v tem pogledu točnejših pojasnil, naj se obrnejo na imenovanega narodnega poslanca (Ljubljana, Resljeva cesta 7, I. nadstropje).

Neodrešena domovina in obmejno šolstvo.

— **Obmejno šolstvo in kompetence.** Naše pov. UJU se zaveda velike važnosti za obmejno šolstvo in učiteljstvo. Osnovno si je celo zato poseben odsek. Vedno se sliši pritoževanje: za obmejno šolstvo nimajo smisla — nihče izmed učiteljstva se ne oglasi na večkratni poziv oblasti in pov. UJU za delo ob meji. Ne dosežejo se obmejne doklade, ne pomaknitev v višji draginjski razred — nobenih uspehov. Pač pa se je dosegla obluba, s katero zajamčuje oblast tistim učiteljem, ki so dalje časa uspešno delovali na meji, boljše udobnejša mesta v večjih krajih bliže mesta. Apeliramo na

V novi obleki

namreč v rjavo-modro-beli etiketi je sedaj v prometu davno preizkušeni in priljubljeni »Pravi« **FRANCKOV**; kavni pridelatek v zabojčkih. — V varstvo proti ponaredbam se na tej novi etiketi posebno iztičejo glavna obeležja, namreč ime »Franck« in »kavni mlinček«. — »Pravi« **FRANCK**; z mlinčkom je kavni tako potreben, kakor začimba juhi. —